

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 16 Temmuz 2012
Nr. Ref.: RK 280/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 24/12

Başvurucu

Alban Kastrati

Kosova Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi'nin Pkl.nr 1/2010 sayı ve 3 Aralık 2010 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Ivan Čukalović, Üye

Başvurucu

1. Başvurucu Bay Alban Kastrati'yi temsilen Priştineli avukat Bay Nysret Mjeku başvuruyu yapmıştır. Başvurucu 29 Mayıs 2012 tarihinde Priştineli avukat Bay Ibrahim Z. Dobruna'yı vekil tayin ettiğini bildiren vekaletnamesini sunarak Bay Nysret Mjeku'nun bu davaya ilişkin vekaleti iptal edilmiştir.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu, kendisine 29 Aralık 2010 tarihinde teslim edilen Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Pkl. nr. 1/2010 sayı ve tarihli kararına itiraz etmiştir.

Başvurunun konusu

3. Başvurucu, yukarıda zikredilen kararın, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın (bundan sonra: "Anayasa") ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (bundan sonra: AİHS) ve Ek Protokollerinin aşağıda belirtilen hükümleriyle güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Söz konu hükümler şunlardır: Anayasa'nın madde 3 [Kanun önünde Eşitlik], madde 21 [Genel Esaslar], madde 22 [Uluslararası Anlaşma ve Belgelerin Doğrudan uygulanması], madde 24 [Kanun Önünde Eşitlik], madde 30 [Sanık Hakları], madde 31 [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı], madde 54 [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] ve AİHS'nin 6. maddesi [Adil Yargılanma Hakkı].

Hukuki dayanak

4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 15. maddesi ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56.2 kuralına dayandırılmıştır.

Başvurunun Mahkeme'deki seyri

5. Başvurucu 7 Mart 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: "Mahkeme") başvurmuştur.
6. Mahkeme Başkanı'nın 8 Mart 2012 tarihli kararıyla Üye Almiro Rodrigues raportör yargıç olarak görevlendirilmiş; Üye Robert Carolan başkanlığında, üyeler Enver Hasani ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
7. Mahkeme, 11 Mayıs 2012 tarihinde başvurucudan başvurusunu Anayasa Mahkemesi'ne mi yoksa Yüksek Mahkeme'ye mi sunduğunu bildirmesi ve Yüksek Mahkeme tarafında ihlal edildiğini ileri sürdüğü anayasa hükümleri açıklaması talep edilmiştir.
8. Başvurucu 22 Mayıs 2012 tarihinde gönderdiği cevabında başvurusunun Anayasa Mahkemesi'ne yönelik olduğunu, Yüksek Mahkeme tarafından ihall edildiği ileri sürülen hükmün Anayasa'nın 54. maddesi [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] olduğunu bildirmiştir.
9. Başvurucu 29 Mayıs 2012 tarihinde Mahkeme'ye sunduğu ilave evrakın içerisinde ilk başvurusunu yapan Priştineli avukat Bay Nysret Mjeku'nun vekaletinin iptal edildiğini bildiren belge de yer almıştır.
10. Mahkeme, başvurunun yapıldığını 6 Haziran 2012 tarihinde Yüksek Mahkeme ve Devlet Savcılığına bildirmiştir.
11. Mahkeme, başvurucudan, babasını mı yoksa avukatını mı vekil tayin ettiğini bildiren ilave evrakı Anayasa Mahkemesi'ne teslim etmesini talep etmiştir.
12. Mahkeme, 14 Haziran 2012 tarihinde Priştine Bölge Mahkemesi'nden Yüksek Mahkeme'nin Pkl. nr. 1/2010 sayı ve 3 Aralık 2010 tarihli kararının başvurucuya teslim edildiğini gösteren belgeyi talep etmiştir.

13. Başvurucu 18 Haziran 2012 tarihinde Avukat Ibrahim Dobruna'yı vekil tayin ettiğini bildiren vekaletini Mahkeme'ye teslim etmiştir.
14. Ön İnceleme Heyeti, 10 Temmuz 2012 tarihinde Raportör Yargıcın raporunu inceledikten sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların özeti

15. Priştine Bölge Mahkemesi'nin 29 Haziran 2007 tarih ve P.nr. 667/2006 sayılı kararla başvuru suçu işlediği gerekçesiyle suçlu bulmuştur. Başvurucu bu karara karşı Yüksek Mahkeme nezdinde itiraz etmiştir.
16. Yüksek Mahkeme'nin 11 Haziran 2008 tarih ve Ap. nr. 488/07 sayılı kararıyla başvuru itirazı reddedilmiş, Priştine Bölge Mahkemesi'nin kararı onanmıştır. Başvurucu, Yüksek Mahkeme bünyesinde bir başka Heyet'e karara karşı itiraz başvurusunda bulunmuştur.
17. Yüksek Mahkeme'nin 11 Haziran 2009 tarih ve API. nr. 5/08 sayılı kararı ile başvuru itirazı temelden yoksun bulunarak reddedilmiş, Yüksek Mahkeme'nin 11 Haziran 2008 tarihli kararı onanmıştır. Başvurucu, Yüksek Mahkeme ve Bölge Mahkemesi kararları hakkında Yüksek Mahkeme nezdinde kanun yararına bozma başvurusunda bulunmuştur.
18. Yüksek Mahkeme'nin 3 Aralık 2010 tarih ve Pkl. nr. 1/2010 sayılı kararıyla başvuru kanun yararına bozma talebi reddedilmiştir.

Başvurucunun iddiaları

19. Başvurucu, çıkartılan kararlarla ceza yargılama usulü ve ceza yasası hükümleri özünün ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
20. Başvurucu bununla ilgili olarak söz konusu kararların, mahkemelerin kararlarını isnat edecekleri delillerin suç oluşturan fiil özelliklerini teyit edecek olgular ortaya koymadığını iddia etmiştir.
21. Dahası, ilk derece mahkemeleri ile Yüksek Mahkeme suç teşkil edecek fiili incelemeyip, aldıkları kararların sanıkların ve tanıkların ifadeleri ile dava dosyasındaki evrakla çeliştiğini ileri sürmüştür.
22. Öyle ki başvuru, Yüksek Mahkeme'nin Anayasa'nın 3. maddesi [Kanun önünde Eşitlik], 21. maddesi [Genel Esaslar], 22. maddesi [Uluslararası Anlaşma ve Belgelerin Doğrudan uygulanması], 24. maddesi [Kanun Önünde Eşitlik], 30. maddesi [Sanık Hakları], 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı], 54. maddesi [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] ve AİHS'nin 6. maddesini [Adil Yargılanma Hakkı] ihlal ettiği görüşündedir.

Başvurunun kabul edilirlığının değerlendirilmesi

23. Mahkemenin, başvuru istemi hakkında karar verebilmek amacıyla, öncelikle Anayasada Yasa ve İktüdükle belirlenen kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmesi gerekmektedir.

24. Mahkeme, bununla ilgili olarak başvuruçunun kendisine son yargı kararının teslim edildiği andan itibaren Yasa'nın 49. maddesinin öngördüğü şekilde dört aylık süre içerisinde başvurduğunu kanıtlayacak deliller sunup sunmadığını dikkate alarak başvuru hakkında kabul edilirlık kararı alabileceğini vurgulamak ister.
25. Yüksek Mahkeme'nin 3 Aralık 2010 tarih ve Pkl.nr. 1/2010 sayılı kararı başvuruçuya 29 Aralık 2010 tarihinde teslim edilmiş olup, başvuruçuyu 7 Mart 2012 tarihinde yani Yüksek Mahkeme kararının kendisine teslim edildiği andan sonra dört ayı aşkın bir zamanda başvurmuştur.
26. İçtüzüğün 36. 1(c) bendi şöyledir: *Mahkeme istemleri yalnız şu hallerde görüşebilir: c) İstem açık bir şekilde isnat edildiği zaman.*
27. Mahkeme, bununla ilgili olarak Anayasa ile güvence altına alınan hakların Yüksek Mahkeme tarafından ihlal edilip edilmediği olgusal yanlış veya yasaları tespit edecek şekilde ilgilenmenin kendi görevi olmadığını vurgulamak ister. Bununla ilgili olarak Mahkeme, hukuk mahkemelerinde alınan kararlar göz önünde bulundurulduğunda, dördüncü derece mahkemesi olmadığını vurgulamak ister. Hukuk mahkemelerinin rolü ve görevi usul ve maddi hukuka ilişkin kuralların yorumlanıp uygulanmasıdır (bkz. *mutatis mutandis* Garcia Ruiz – İspanya [GC] 30544/96 davası AIHM 1999-I tarihli kararı 28. Maddesi).
28. Anayasa Mahkemesi, delillerin doğru sunulup sunulmadığını ve başvuruçuya adil yargılama yapılması anlamında usullerin, bir bütün olarak ele alındığında, gerektiği şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirebilir (bkz. *mutatis mutandis*, Edwards – Birleşik Krallık 13071/87 sayı ve 10 Temmuz 1991 tarihli kabul edilmiş dava başvurusu hakkında Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun Raporu vb.).
29. Mevcut davada başvuruçuyu Yüksek Mahkeme'nin yürürlükteki yasaları doğru uygulamadığını tartışarak mahkemelerin davasıyla ilgili tespitlerine ilişkin itirazını ifade etmiştir.
30. Usulün bir bütün olarak ele alınmasından sonra Mahkeme, yargılama süresince herhangi bir haksızlık veya keyfiliğin olduğunu gözlemlememiştir ((bkz. *mutatis mutandis*, Shub – Litvanya davası ile ilgili AIHM'nin 17064/06 sayı ve 30 Haziran 2009 tarihli kabul edilmezlik kararı).
31. Öyle ki başvuruçuyu, Yüksek Mahkeme'nin Anayasa ile güvence altına alınan hakları neden ve nasıl ihlal ettiğini açıkça belirtmemiştir.
32. Netice itibariyle başvurunun, Yasa'nın 49. maddesine göre süre bakımından kabul edilmez olduğu, diğer yandan İçtüzüğün 36 (1.c) kuralına göre açıkça temelden yoksun olduğu anlaşılmaktadır.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Yasa'nın 49. maddesi ve İctüzüğü'nün 36.(1.c) bendine ile 56. (2) fıkrasına dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 10 Temmuz 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Oybirliğiyle başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Almiro Rodrigues, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza